7.SINIF 3. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık MUĞLA Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

ETKİNLİK 1

Aşağıdaki boşluklara verilen kelimelerden uygun olanı yerleştiriniz.

Yükselti	Bağımlı nüfus	Hizmet	Beşerî faktörler	Çatalhöyük	Sık nüfuslu	Mübadele	Gece kondulaşma
Zorunlu	Beyin	Anayasa	Tarihi yerler	Kamu malları	Suç soruş-turması	Gönüllü	Aktif nüfus

1. Sıcaklığı elverişli olan ve fazla yağış alan bölgeler ……………… yerlerdir.
2. Yeryüzünde nüfusun dağılışında tarım, sanayi, ulaşım, madencilik , turizm gibi ………….. etkilidir.
3. Orta Anadolu'da, en eski yerleşimlerden biri olan ……………………… ilk ev mimarisi, ilk manzara resmi ve kutsal yapılara ait özgün buluntularıyla tarihe ışık tutar.
4. Yerleşme ve seyahat özgürlüğümüz………………………..ile güvence altına alınmıştır.
5. …………………………seyahat edilebilir ama yerleşilemez.
6. Yurt dışına çıkma özgürlüğü …………………..olan vatandaşlar için kısıtlanabilir.
7. Yerleşme özgürlüğümüz………………….. korumak amacıyla kısıtlanabilir.
8. Göç alan yerlerde yerleşim alanlarının büyümesi ………………sorununa neden olur.
9. Bir antlaşmanın esaslarına dayanılarak yapılan, ülke nüfuslarının karşılıklı olarak yer değişmesine ……………………… göçleri denir.
10. Savaş, terör, doğal afetler gibi olayların yaşanması ……………… göçleri artırır.
11. İyi eğitimli ve yetenekli kişilerin kendi ülkesinden bir başka ülkeye göç etmesi…………………………… göçü olarak adlandırılır.
12. Hakkari, Erzurum-Kars, Menteşe Yörelerinin seyrek nüfuslu olmalarında ……………… etkili olmuştur.
13. Eğitim, sağlık, ulaştırma alanlarında çalışan kişiler……………… sektörü grubuna girmektedir.
14. Ülkemizde 0-14 yaş arasındaki çocuk nüfus ve 65 yaş üzeri nüfusun toplamı ……………… olarak adlandırılmaktadır.

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki cümlelerin sonuna doğru ise (D), yanlış ise (Y) yazınız.

	AÇIKLAMALAR	D / Y
1-	Kutuplar, çöller, bataklıklar, yüksek ve engebeli alanlar dünya nüfusunun seyrek olduğu bölgelerdir.	
2-	İlk yerleşim yerlerinin Fırat-Dicle, İndus Ganj, Sarı Irmak ve Nil Nehri çevresinde ortaya çıkması nüfusun dağılışında iklim ve su kaynaklarının etkili olduğunu göstermektedir.	
3-	Dağlık ve engebeli yerlerde genellikle toplu yerleşmeler görülürken düz alanlarda dağınık yerleşmeler görülür.	
4-	Karasal iklimin etkili olduğu Erzincan, Tunceli ve Sivas nüfus yoğunluğunun fazla olduğu illerimizdendir.	
5-	Ülkemizde sanayide çalışan nüfus oranı tarım ve hizmet sektöründe çalışan nüfus oranından fazladır.	
6-	Üretimin ve vergi gelirlerinin artması, nüfus artışının olumsuz sonuçlarındandır.	
7-	Gelişmiş ülkelerde aktif nüfus oranı, bağımlı nüfus oranından fazladır.	
8-	Nüfus artış hızının fazla olduğu ülkelerde doğal kaynakların tüketimi ve çevre sorunları artar.	
9-	Sanayi, ulaşım ve ticaretin geliştiği göç alan şehirlerde genel olarak kadın nüfus fazladır.	
10-	Karasal iklimin etkili olduğu, kış süresinin uzun sürdüğü Kars, Hakkari ve Ağrı Doğu Anadolu Bölgesinin en çok göç gönderen şehirlerine örnektir.	
11-	Ülkemizde iç göçlerin yönü batıdan doğuya, kıyılardan iç kesimlere doğrudur.	
12-	Mevsimlik göçler insanların tarım, hayvancılık, turizm nedeniyle yaptığı kısa süreli yer değiştirmeleridir.	
13-	Herkes, yerleşme ve seyahat etme hürriyetine sahiptir.	
14-	Bazı bölgelerde devlet işsizliği önlemek amacıyla yerleşme ve seyahat etme hürriyetini sınırlandırır.	
15-	Milli parklar ve sit alanlarını korumak için yerleşme yasağı uygulanır.	

ETKİNLİK 3

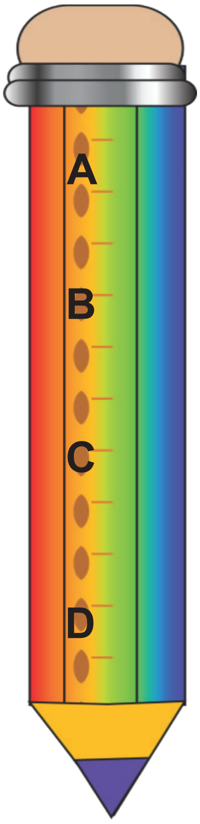
Tabloda verilen açıklamaların başındaki harfleri doğru kavramlarla eşleştirerek yanındaki (...)'e yazınız.

	AÇIKLAMALAR
A.	Nüfusun cinsiyet, yaş, çalışan nüfus, tüketici nüfus, ortalama ömür durumlarını göstermeye yarayan grafikler.
B.	Bir ülkede kalkınma planlarının yapılması ve uygulanabilmesi, ülke nüfusunun özelliklerinin bilinmesi için yapılan işlem
C.	Gelişmiş ülkelerin nüfus yapısını gösteren nüfus piramidinin adı
D.	Ülkemizde nüfusun dağılışında etkili olan iklim, yer şekilleri, toprak özellikleri, su kaynakları gibi etmenler
E.	Doğum oranı ve ölüm oranı arasındaki sayısal fark
F.	Ülkemizde nüfus sayımı yapan kurum
G.	Nüfusun 15-65 yaş arasında kalan kesimi
H.	Nüfusun özelliklerini, doğum ve ölüm oranlarını, nüfus artış hızları ve nüfus hareketleri olan göçleri inceleyen, yorumlayan bilim dalı.
I.	Dünya nüfusunun en tenha olduğu alanlardan biri.
K.	Anadolu'da kurulan ilk yerleşim alanlarından biri.
L.	Dağların güneşe dönük yamaçlarında yerleşmelerin daha yoğun olmasının nedeni

	KAVRAMLAR
(....)	Nüfus sayımı
(....)	Göbeklitepe
(....)	Doğal faktörler
(....)	Çöller
(....)	Sıcaklık (Bakı)
(....)	Nüfus artış hızı
(....)	Nüfus piramitleri
(....)	Arı kovanı
(....)	TÜİK
(....)	Aktif nüfus
(....)	Demografi

ETKİNLİK 4

Aşağıdaki soruları altında verilen boşluklara cevaplayınız.

- **Dünya nüfusunun en az olduğu yerleri yazınız?**

  ....

  ....

- **Yerleşmeyi sınırlandıran doğal etmenleri yazınız?**

  ....

  ....

- **Doğu Anadolu Bölgesi, Taşeli Platosu, Menteşe Yöresi gibi alanlar az nüfuslanmıştır. Nedenini açıklayınız?**

  ....

  ....

- **İlk yerleşmelerin kurulduğu yerlerin ortak özellikleri nelerdir?**

  ....

  ....

ETKİNLİK 5

Aşağıdaki kavram haritasında boş bırakılan yerlere örnekte verildiği gibi uygun kavramları yazınız.

NÜFUSUN DAĞILIŞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Doğal Faktörler	**Beşeri Faktörler**
Yer şekilleri	Turizm
....	....
....	....
....	....
....	....

ETKİNLİK 6

Aşağıda verilen görsellerin yanındaki boşluklara nüfus yoğunlukları ve nedenleri hakkındaki görüşlerinizi yazınız.

A

B

C

D

ETKİNLİK 7

Aşağıdaki bulmacada kelimeler soldan sağa, sağdan sola, yukarıdan aşağıya, aşağıdan yukarıya ve çapraz olarak yerleştirilmiştir.

KELİME AVI

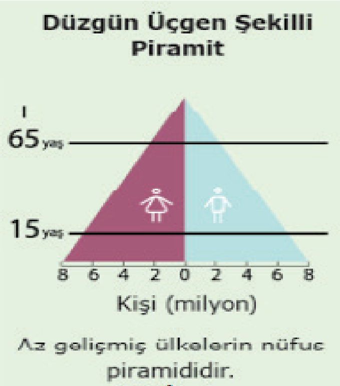
İ	S	E	R	Ö	Y	E	Ş	E	T	N	E	M
D	M	M	Ü	L	T	E	C	İ	T	Ü	K	İ
E	O	E	Y	A	L	U	E	T	Ü	A	A	K
R	R	Ğ	A	İ	P	L	R	B	İ	K	K	İ
Ö	S	E	U	R	A	P	A	İ	K	A	T	N
Y	İ	V	S	A	K	O	T	R	A	T	İ	C
E	N	E	G	E	N	T	O	P	P	İ	F	İ
Ş	U	L	U	B	N	A	T	S	İ	F	N	M
E	S	E	L	G	Ç	E	D	O	A	N	Ü	A
E	L	A	Ç	Ö	Ö	G	N	O	T	U	F	H
N	A	İ	M	L	L	Ç	Ö	L	L	F	U	M
E	M	İ	N	A	L	İ	S	A	K	U	S	U
N	N	Ü	F	U	S	S	A	Y	I	M	I	T

Bulmacada gizli kelimeler yer almaktadır. Gizli kelimeleri bulmak için öncelikle aşağıdaki soruları cevaplamalısınız. Kelimeleri bulmacada bularak boyayınız.

1. Ülkemizde nüfus yoğunluğu en fazla olan kent
2. Ülkemizde nüfus sayımını yapan kurumun kısa adı
3. Evlerin birbirine yakın olduğu yerleşme tipi
4. Bir ülkede nüfusun çeşitli nedenlerle yer değiştirmesi
5. Nüfus yoğunluğu en az olan bölgemiz
6. Osmanlı Devleti'nde ilk nüfus sayımını yaptıran padişah
7. Nüfusun, üretime ve ekonomiye katkısı olan 15-65 arası yaş diliminde bulunan kısmı
8. Savaşlar ve iç karışıklıklar nedeniyle güvenli ve yaşanabilecek yerler arayan ve farklı ülkelere göç eden sığınmacı
9. Bir ülkede kalkınma planlarının yapılması ve uygulanabilmesi, nüfus özelliklerinin bilinmesi için yapılan işlem
10. Ülkemizde nüfusun seyrek olduğu yerlerden biri

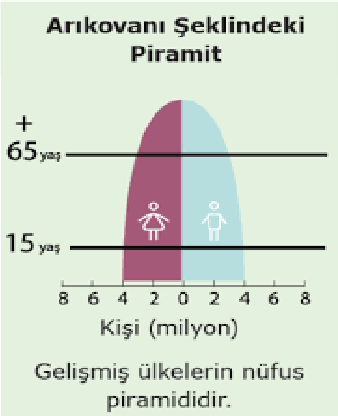
ETKİNLİK 8

Aşağıdaki nüfus piramitlerini inceleyerek şekillerin yanlarında verilen cümleleri ilgili şekillere göre örnekteki gibi tamamlayınız.

ŞEKİL 1

1. Genç nüfus oranı **fazladır.**..
2. İşsizlik oranı ....
3. Ortalama yaşam süresi ....
4. Ülkenin kalkınma hızı ....
5. Nüfus artış hızı ....

ŞEKİL 2

6. Kişi başına düşen gelir ....
7. Yaşlı nüfus oranı ....
8. Doğum oranı ....
9. Aktif nüfus oranı ....
10. Nüfus artış hızı ....

ETKİNLİK 9

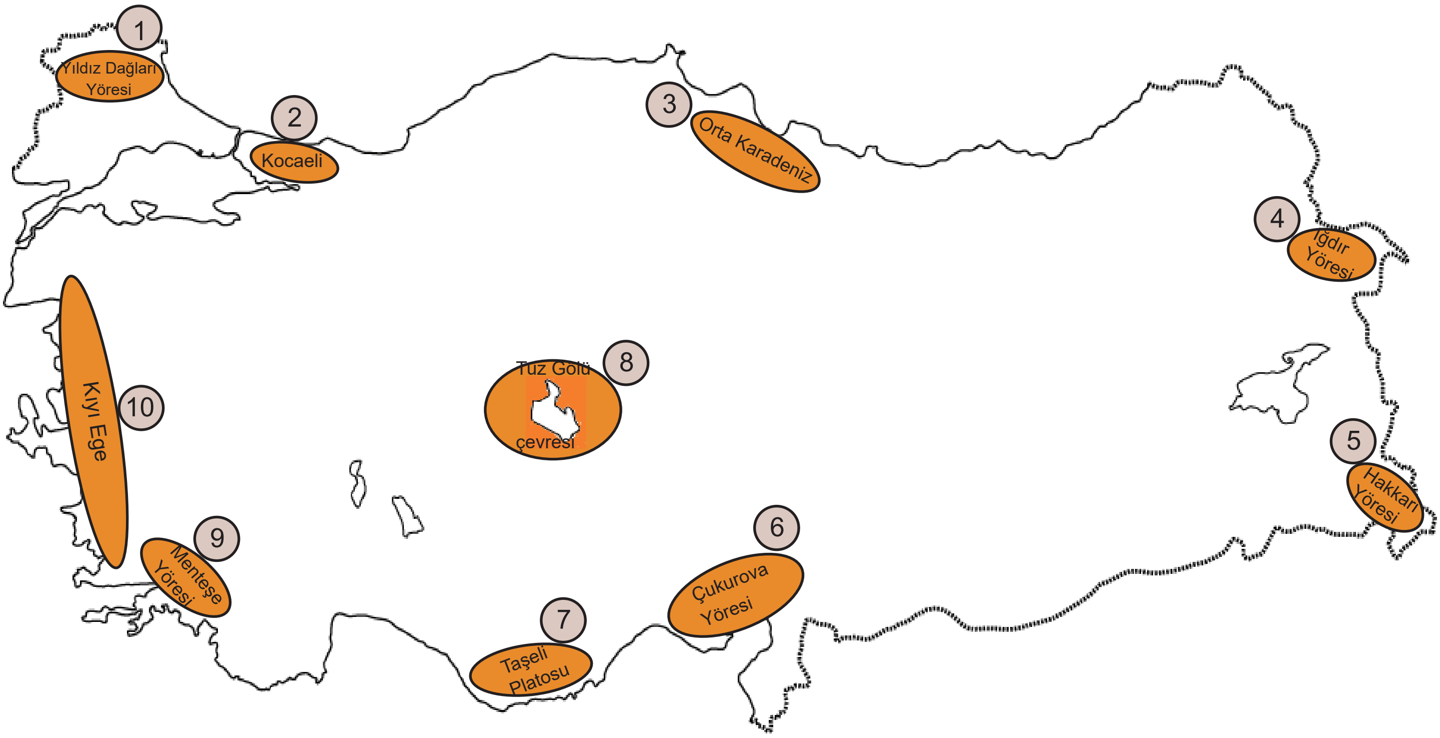
Bir ülkede doğum oranı fazla, ölüm oranı az ise nüfus artışı meydana gelir. Nüfus artışı hem olumlu hem de olumsuz sonuçlar doğurur.

Aşağıdaki tabloda karışık halde verilen nüfus artışı sonuçlarını olumlu ve olumsuz olarak ilgili sütuna (X) örnekte verildiği gibi işaretleyiniz.

	Nüfus Artışının Sonuçları	Olumlu Sonuçları	Olumsuz Sonuçları
1.	Tasarruflar azalır, tüketim artar.		
2.	Mal ve hizmetlere talep artar.	X	
3.	Kalkınma hızı düşer.		
4.	Yeni endüstri dalları doğar.		
5.	İhracat azalır.		
6.	İşsizlik artar.		
7.	Vergi gelirleri artar.		
8.	Üretim artar.		
9.	Kişi başına düşen milli gelir azalır.		
10.	İç ve dış göçler artar.		

ETKİNLİK 10

Türkiye haritasında nüfus yoğunluğunun sık ve seyrek olduğu yerlerin adları numaralarıyla verilmiştir.

Aşağıda yörelere ait numaraların yanına, nüfus yoğunluklarının nasıl olduğunu (sık yada seyrek) ve nedenini örnekte verildiği gibi yazınız.

1- Seyrek nüfuslu, dağlık ve engebeli olması.

2- ....

3- ....

4- ....

5- ....

6- ....

7- ....

8- ....

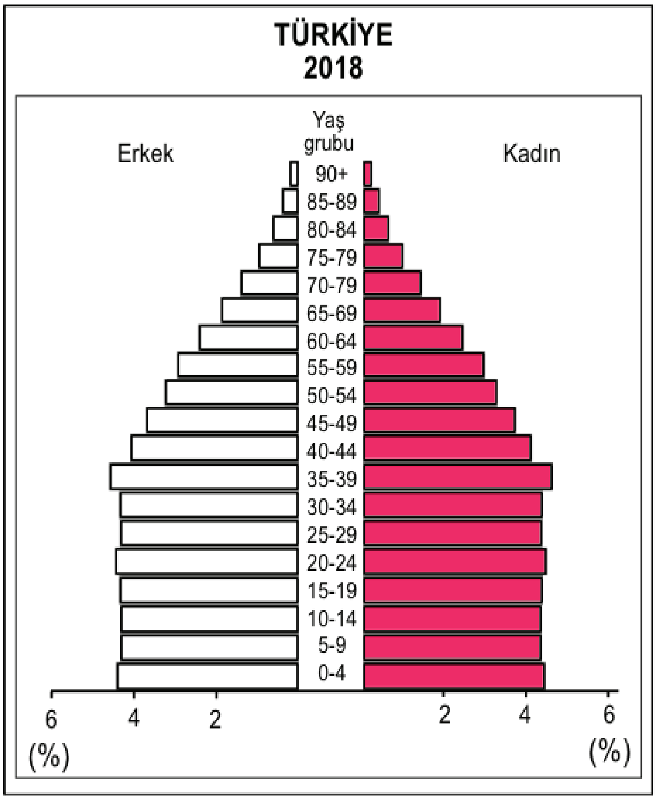
9- ....

10- ....

ETKİNLİK 11

Aşağıda ülke nüfusumuzun 2018 yılına ait yaş dağılımı verilmiştir.

Bu piramidi inceleyerek çıkarımlarda bulununuz. Nüfusumuzla ilgili çıkarımlarınızdan önemli 5 tanesini aşağıda verilen boşluklara yazınız.

1- ....

....

2- ....

....

3- ....

....

4- ....

....

5- ....

....

ETKİNLİK 12

Aşağıdaki tabloda bir nüfus hareketi olan göçlerin nedenleri ve sonuçları karışık halde verilmiştir.

Tabloda verilen kelimelerin cevaplarını ilgili olduğu sütuna (X) işaretiyle örnekte verildiği gibi işaretleyiniz

	Göçlerin Nedenleri ve Sonuçları	Nedenleri	Sonuçları
1.	Kırsal kesimde nüfus artış hızının fazla olması nedeniyle kişi başına düşen toprakların azalması		
2.	Gecekondulaşmanın artması		
3.	Fabrikaların kent içinde kalması		
4.	Kırsal kesimde sağlık ve eğitim hizmetlerinin yetersizliği	**X**	
5.	Deprem, sel, çığ ve heyelan gibi afetlerin görülmesi		
6.	Kentlerde ulaşım ve altyapı hizmetlerinin yetersiz kalması		
7.	Savaş ve iç karışıklıkların artması		
8.	Tarımda makine kullanımının artması		
9.	İşçi ücretlerinin ucuzlaması		
10.	Şehir yaşamına uyum zorluğu		

ETKİNLİK 13

Aşağıda göçlerin oluşturduğu sorunların yazılı olduğu kutucuklar verilmiştir.

Göçlerin oluşturduğu bu sorunların neden olacağı durumları boş kutucuklara yazınız.

A)	Araç ve konut sayısında artış	Petrol ve kömür kullanımının artması	
B)	Kent alanının büyümesi	Belediye hizmetlerinin eksik kalması	
C)	Eğitim, sağlık ve sosyal hizmetlerden yeterince faydalanamamak	Kent yaşamına alışamamak	
D)	Konut yetersizliği ve hayat pahalılığı	Gece kondulaşmanın artması	
E)	Tarımda çalışan kişi sayısının azalması	Tarım alanlarının konut yapımına açılması	

ETKİNLİK 14

Aşağıda ülkemizde bulunan bazı yerlerin görselleri verilmiştir.

Görselleri inceleyerek yanındaki boşluklara bu alanlara seyahat edebilme ve yerleşme özgürlüğümüzün kısıtlanıp kısıtlanmayacağına dair görüş ve yorumlarınızı yazınız.

A) EFES ANTİK KENTİ

B) KAPADOKYA-IHLARA VADİSİ

C) AMASYA

D) ANTALYA

ETKİNLİK 15

Aşağıda tanımları verilmiş kavramları bularak yan sayfada verilen bulmacadaki kutucuklara yazınız.

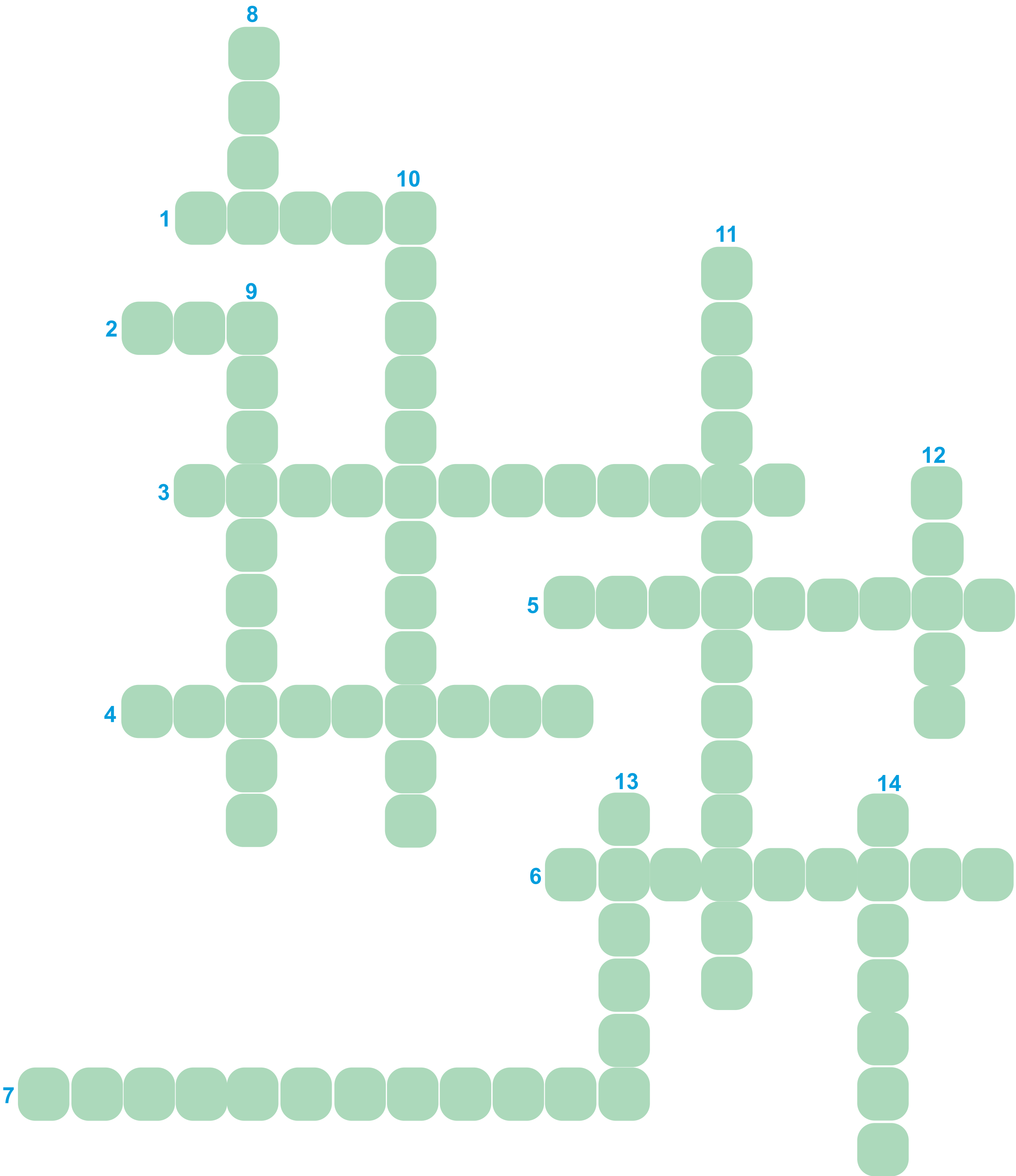
SOLDAN SAĞA:

1. Ülkemizde nüfusun dağılışını etkileyen doğal faktörlerden biridir.
2. Kişilerin veya toplulukların hayatlarının tamamını ya da bir kısmını geçirmek üzere yaşamlarını sürdürdükleri yerden başka bir yere yerleşmek amacıyla yer değiştirmesi hareketine verilen isim.
3. Toplam nüfus içinde 0-15 yaş arasındaki genç nüfus ile 65 ve üzeri yaşlardaki yaşlı nüfusunun toplamına verilen isim.
4. İyi eğitimli ve yetenekli kişilerin kendi ülkesinden bir başka ülkeye göç etmesidir.
5. Dünyada veya bir ülkede bulunan nüfusun yapısını ve özelliklerini, doğum, ölüm, göç oranlarını inceleyen bilimdır.
6. Ülkemizde UNESCO'nun da Dünya Miras Listesi içinde yer alan travertenlerin ziyaret edildiği yerin adı.
7. Ülkemizde nüfusun dağılışını etkileyen doğal faktörlerden biridir.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

8. Ülkemizde nüfus sayımını yapan kurumun adı.
9. Orta Anadolu'da Konya ilimiz yakınlarında tarihi günümüzden 9 bin yıl öncesine dayanan, Neolitik ve Kalkolitik Çağ dönemine ait ilk yerleşmedir.
10. Çalışmak amacıyla belli dönemlerde bir bölgeden başka bir bölgeye yapılan işçi göçüne verilen isim.
11. Bir yerleşim yerinde toplam alana toplam nüfusun bölünmesiyle bulunan kilometrekareye düşen insan sayısıdır.
12. Sınırları belli bir alanda yaşayan kişi sayısına verilen isim.
13. Ülkemizde nüfusun dağılışını etkileyen beşeri faktörlerden biridir.
14. Nüfus yoğunluğu en fazla olan bölgemizdir.

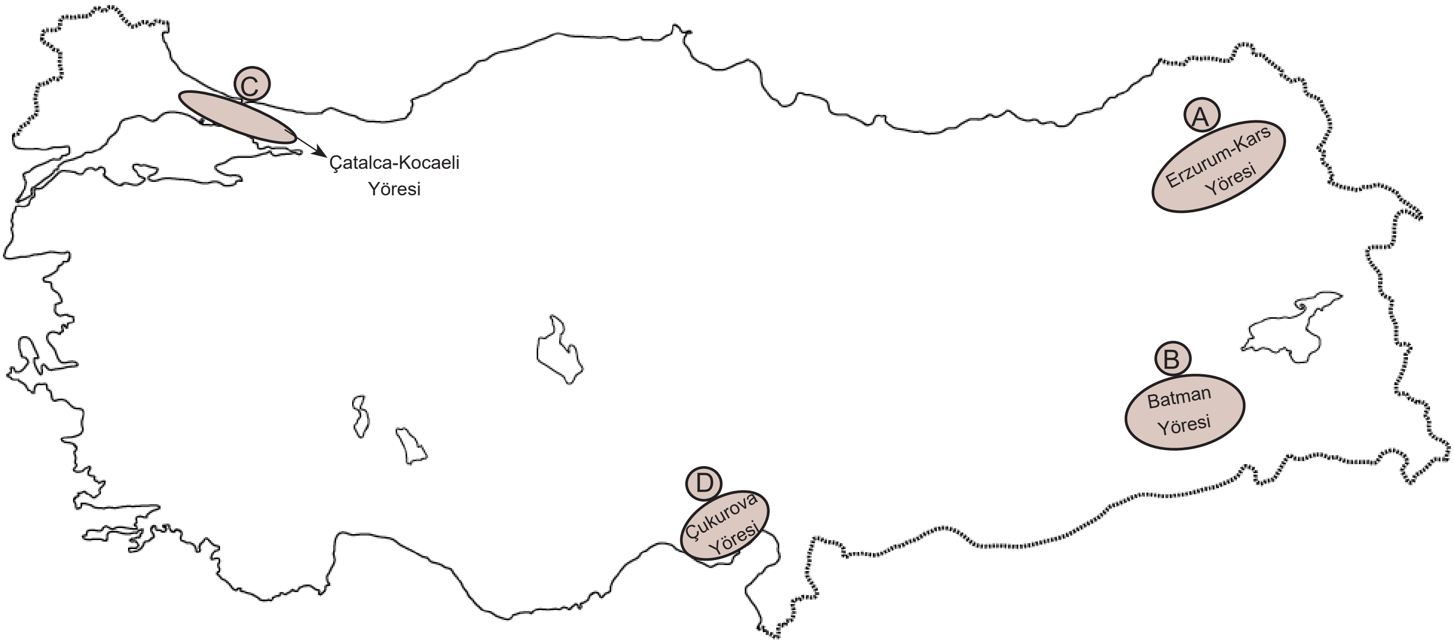
BULMACA

ETKİNLİK 16

Aşağıda Türkiye haritasında göç alan ve göç veren bazı yöreler verilmiş ve bu yöreler harflerle belirtilmiştir.

Yörelerle ilgili verilen ifadeler ile haritada belirtilen yöreyi eşleştirerek ifadelerin sonuna doğru harfi yazınız.

1. Yeraltı kaynakları sayesinde göç alır. ( )
2. Sanayi ve ulaşımın gelişmesine bağlı olarak sürekli göç alır. ( )
3. Tarımsal faaliyetlerden dolayı mevsimlik işçi göçü alır. ( )
4. Yeryüzü şekilleri dağlık ve engebeli, tarım alanı dar olduğu için göç verir. ( )

TEST

1. Dünya nüfusunun geçmişten günümüze kadar olan gelişimi incelendiğinde belli dönemlerde büyük artışlar olmuştur.

Aşağıdaki olaylardan hangisinin yaşanmasından sonra Dünya nüfusu hızla artmıştır?

A) Ticaretin başlaması
B) Sanayi Devriminin gerçekleşmesi
C) Büyük savaşların yaşanması
D) Hayvanların evcilleştirilmesi

2.

Bir ülkenin nüfusu ile ilgili sayısal, ekonomik ve toplumsal verileri toplamak, değerlendirmek ve gelecek planlamaları yapmak için nüfus sayımları yapılır.

Aşağıdakilerden hangisi nüfus sayımları sonucunda elde edilecek bir bilgi <u>değildir</u>?

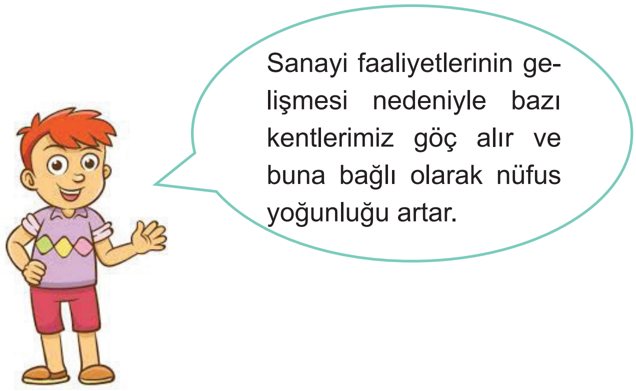
A) Nüfusun okuryazar oranı
B) Nüfusun yaş gruplarının dağılımı
C) Nüfusun kadın-erkek oranı
D) Nüfusun ilgi ve yetenekleri

3. Yeryüzünde nüfusun dağılışını sınırlandıran birçok faktör bulunmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi nüfusun dağılışını sınırlandıran faktörlerden biri <u>değildir</u>?

A) Buzullar
B) Ovalar
C) Dağlar
D) Bataklıklar

4.

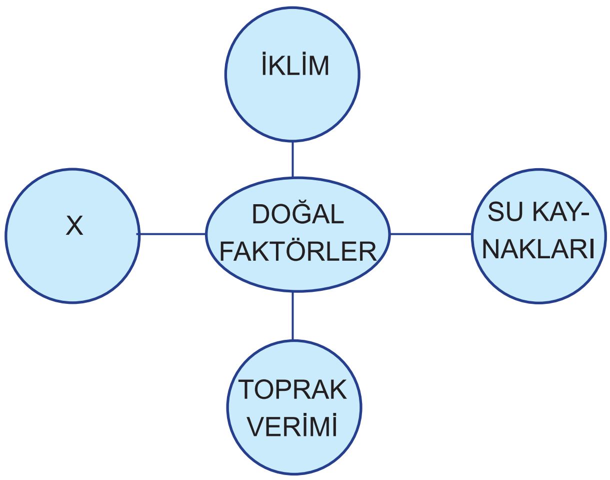

Alper

Aşağıdaki kentlerimizden hangisinin nüfus yoğunluğunun artmasının nedeni Alper'in verdiği bilgiyle <u>açıklanamaz</u>?

A) Kocaeli B) Amasya C) Gaziantep D) Bursa

5. Aşağıda nüfusun dağılışını etkileyen doğal faktörler verilmiştir.

Kavram haritasında X işaretinin olduğu yere ne getirilirse şekil tamamlanmış olur?

A) Ulaşım
B) Ticaret
C) Yer şekilleri
D) Turizm

6. I. Okuryazar oranı azdır.
II. Kişi başına düşen milli gelir azdır.
III. Doğum oranı azdır.
IV. Yaşlı nüfus oranı fazladır.

Yukarıda verilen özelliklerden hangileri gelişmiş ülkelere aittir?

A) I ve II.
B) I ve III.
C) II ve IV.
D) III ve IV.

7. **Aşağıdakilerden hangisi nüfusun dağılışını etkileyen beşerî faktörlerden biridir?**

A) Yeryüzü şekilleri
B) Toprak yapısı
C) Su kaynakları
D) Ticaret

8. Aritmetik nüfus yoğunluğu belirli bir alanda yaşayan insan sayısının o alanın yüz ölçümüne bölünmesiyle bulunur.

Tabloda bazı şehirlerimizin nüfus miktarları ve yüzölçümleri verilmiştir.

Şehir İsimleri	Şehrin Nüfusu	Şehrin Yüzölçümü
İzmir	4.400.000	12.000km^2
Konya	2.233.000	39.000km^2
Van	1.137.000	21.335km^2
Sivas	646.609	28.488km^2

Buna göre aşağıdaki şehirlerimizden hangisinin nüfus yoğunluğu daha fazladır?

A) İzmir B) Konya C) Van D) Sivas

9. **Nüfus artış hızının fazla olduğu bir ülkede aşağıdakilerden hangisinin olması <u>beklenmez</u>?**

A) İç ve dış göçler artar.
B) Dış satımlar artar.
C) Doğal kaynaklar hızla tükenir.
D) Kişi başına düşen milli gelir azalır.

10. **Aşağıdakilerden hangisi gelişmiş ülkelerin nüfus özelliklerinden biridir?**

A) Eğitim olanakları yetersizdir.
B) Aktif nüfus oranı fazladır.
C) Doğum oranı fazladır.
D) Dış göçler fazladır.

11. **Nüfus yoğunluğu fazla olan yerlerin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yer almaz</u>?**

A) Sanayinin gelişmiş olması
B) Ulaşımın gelişmiş olması
C) Arazinin engebeli olması
D) İklimin uygun olması

12. Doğal ve beşerî faktörler nüfusun dağılışını etkileyerek yerleşmeyi sınırlandırır.

Aşağıdakilerden hangisi seyrek nüfuslu alanlardan biridir?

A) Dağlar
B) Ovalar
C) Akarsu kenarı
D) Deniz kıyısı

13. **Ayşen**: Dedemleri ve diğer akrabalarımızı görmeye Tokat'a gittim.

Yasin: Yaz tatilimi geçirmek için Bodrum'da bir ev kiraladık.

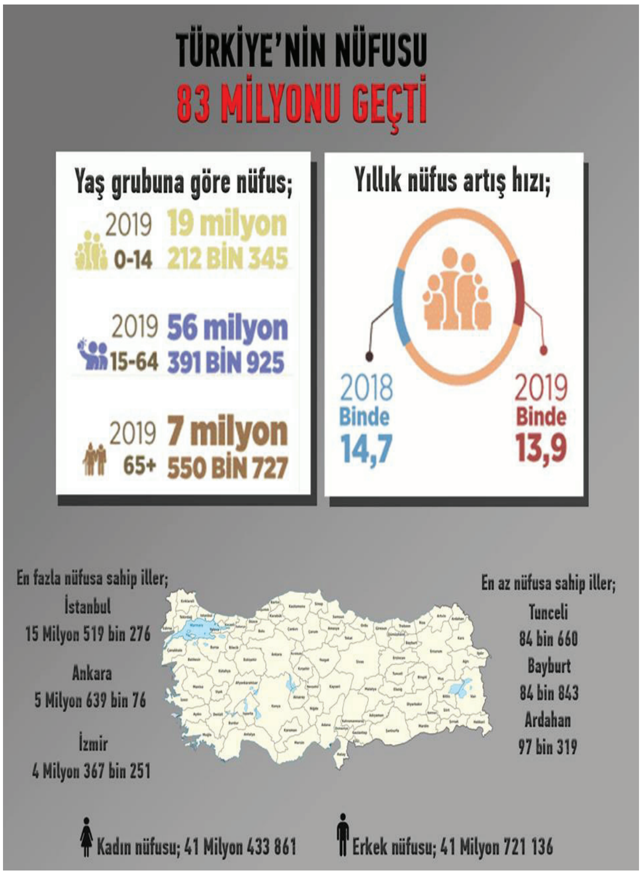
Burak: Geziye geldiğim Efes antik kentinde gece çadır kurup konaklayacağız.

Tuğba: Yazın hafta sonlarında daha serin olduğu için köydeki bağ evimize geliyoruz.

Yukarıdaki çocuklardan hangisinin yaptığı faaliyet yerleşme ve seyahat özgürlüğüne <u>aykırıdır</u>?

A) Tuğba
B) Ayşen
C) Burak
D) Yasin

14.

Yukarıdaki afişte 2019 yılına ait Türkiye nüfus bilgileri verilmiştir.

Afişteki bilgilerden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Aktif nüfus, nüfusumuzun yarısından fazladır.
B) Erkek nüfusu kadın nüfusundan fazladır.
C) Nüfus artış hızı bir önceki yıla göre azalmıştır.
D) Ardahan'ın az nüfuslu olması yer şekillerine bağlıdır.

15. Göç insanların doğal, ekonomik, toplumsal ve siyasi nedenlerle daha elverişli koşullarda yaşamak için bir yerden başka bir yere taşınma işidir. Göç alan yerlerin nüfusu artarken göç gönderen yerlerin nüfusu azalır.

Aşağıdaki göç türlerinden hangisinin gerçekleşmesi ülkemizin toplam nüfusunu etkilemez?

A) Dış göç
B) Mülteci göçü
C) Beyin göçü
D) Mevsimlik işçi göçü

16. Aşağıda farklı nedenlerle yaşadıkları yerden başka bir yere göç etmiş çocuklardan hangisinin yaşadığı durumu mevsimlik işçi göçüne örnek verebiliriz?

A)

Azra

Babam bilimsel çalışmalarını yapmak için Kanada'ya yerleşeceğimizi ve yakın zamanda da taşınacağımızı söyledi. Arkadaşlarımdan ayrılacağım için üzülüyorum.

B)

Sevim

Oturduğum kasabadan Bursa'ya taşınıyoruz. Çok sevinçliyim çünkü oradaki eğitim imkanları kasabamızdaki eğitim imkanlarından daha fazla.

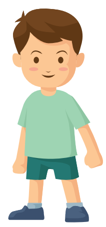
C)

Hasan

Ailemle Gümüşhane'de yaşıyoruz. Yazın Rize'ye çay toplamaya gidiyor, çay toplama işi bitince tekrar Gümüşhane'ye dönüyoruz.

D)

Barış

Köyümüzdeki topraklar verimsizleşince İzmir'e taşındık. Burası çok kalabalık, köyümü şimdiden çok özledim.

17. **Aşağıdakilerden hangisi nüfus artışının olumlu sonuçlarından biri değildir?**

A) Vergi gelirleri artar.
B) İç ve dış göçler artar.
C) Yeni iş kolları doğar.
D) Mal ve hizmetlere talep artar.

18. **Aşağıdakilerden hangisi yoğun göç alan yerlerin özellikleri arasında yer almaz?**

A) Konut fiyatlarının düşük olması
B) İş imkanlarının fazla olması
C) Sağlık koşullarının iyi olması
D) Eğitim olanaklarının fazla olması

19.

Lozan antlaşması gereği 1 Mayıs 1923 tarihinden itibaren Türkiye ile Yunanistan arasında karşılıklı olarak Yunanistan'daki Türklerin Türkiye'ye, Türkiye'deki Rumların Yunanistan'a göç etmeleri kararlaştırılmıştır.

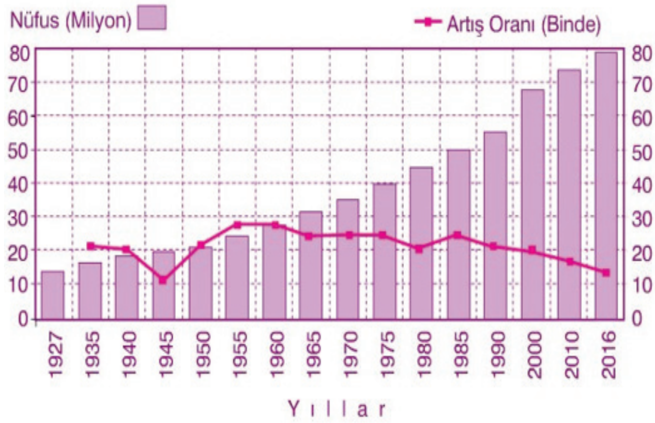
Metinde anlatılan iki ülke arasındaki nüfus hareketi aşağıdaki göç çeşitlerinden hangisine örnek oluşturur?

A) Mübadele göçü
B) Mülteci göçü
C) İşçi göçü
D) Beyin göçü

20. **Aşağıdakilerden hangisi mevsimlik göçlerin nedenlerinden biri değildir?**

A) Tarım işçiliği
B) Yaylacılık
C) Sanayileşme
D) Turizm

21. Aşağıda Türkiye'nin 1927 -2016 yıllarına ait nüfus miktarların ve nüfus artış hızını gösteren bir grafik verilmiştir.

Bu grafikten yararlanarak aşağıdaki sorulardan hangisini cevaplayamayız?

A) Hangi yıldan sonra nüfus 60 milyonu geçmiştir.?
B) Hangi yılda nüfus artış hızı en yüksektir?
C) Nüfus yoğunluğu kaç kişidir?
D) Nüfus miktarı hangi yıl en azdır?

22.

T.C Anayasası 23. maddeye göre herkesin seyahat etme ve yerleşme özgürlüğü vardır. Ancak suç işlenmesini önlemek, kamu mallarını korumak, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak amacıyla seyahat etme ve yerleşme özgürlüğümüz sınırlandırılabilir.

Tuncer Öğretmenin anlatımına göre aşağıdaki alanlardan hangisine yerleşme hakkımız yasalarla kısıtlanmıştır?

A) Şehir merkezleri
B) Turistik yerler
C) Milli parklar
D) Verimli ovalar

23.

Kırsal alanlarda yerleşmelerin toplu ya da dağınık olmasını belirleyen temel faktör su kaynaklarıdır.

İnsanoğlu ilkçağlardan bugüne kadar içme ve kullanma suyunun bol olduğu yerlere yerleşmiştir.

Su sıkıntısı olmayan kırsal alanlarda yerleşmeler dağınıktır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Sosyal Bilgiler öğretmeni Kazım Bey'in anlattığı dağınık yerleşmenin hâkim olduğu bir yere örnek olarak gösterilebilir?

A) Konya Ovası
B) Doğu Karadeniz yaylaları
C) Ege kıyıları
D) Tuz Gölü çevresi

24.

I. Nüfusun yarısından fazlası kentlerde yaşar.
II. Yaşlı nüfus oranı azalmaktadır.
III. Nüfus artış hızı sürekli artmaktadır.
IV. Okuryazar oranı %90'dan fazladır.

Yukarıda verilenlerden hangileri Türkiye nüfus özellikleri ile ilgili doğru bir bilgidir?

A) I ve III. B) I ve IV. C) II ve III. D) III ve IV.

25. Aşağıdakilerden hangisi ülkemizde nüfusun yoğun olduğu alanlardan biri <u>değildir</u>?

A) Menteşe Yöresi (Muğla)
B) Doğu Karadeniz kıyıları
C) Çukurova (Adana) çevresi
D) Marmara Denizi kıyıları

26. Aşağıdakilerden hangisi ülkemizde kırdan kente yapılan göçlerin olumsuz sonuçlarından biri <u>değildir</u>?

A) Düzensiz kentleşmenin artması
B) Çevre kirliliğinin artması
C) Trafik sorununun artması
D) Kültürel çeşitliliğin artması

27.

Kaliforniya Üniversitesi'ndeki laboratuvarımda ekibim ile birlikte cep telefonu tarafından kullanılabilen mikroskop ve kan tahlili cihazları geliştirdim. ABD Başkanı tarafından 2011'de Genç Bilim İnsanları ve Mühendisler Başkanlık Kariyer Ödülüyle onurlandırıldım.

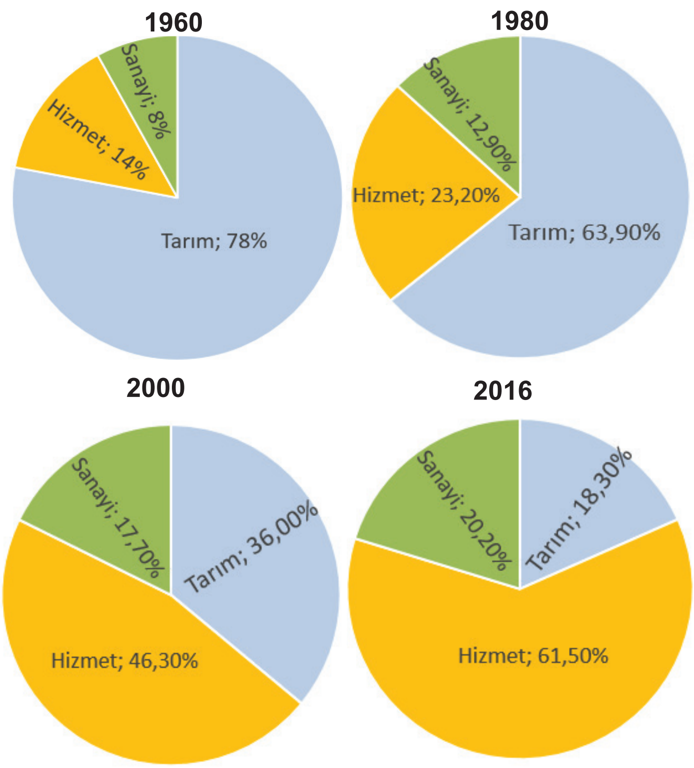

Prof. Dr. Aydoğan Özcan

Verilen bilim insanın Amerika'ya gidip çalışması aşağıdaki göç türlerinden hangisine bir örnek oluşturur?

A) İşçi göçü
B) Mülteci göçü
C) Beyin göçü
D) Mübadele göçü

28. Aşağıda fakli yıllara ait Türkiye nüfusunun iş kollarına göre dağılışı verilmiştir.

Grafikteki bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Hizmet sektöründe çalışan nüfus oranı sürekli artmıştır.
B) Tarımda çalışan nüfusun oranı giderek azalmıştır.
C) Sanayide çalışanların oranı diğer sektörlerden fazladır.
D) Hizmet sektöründe en büyük artış 2000 yılında olmuştur.

29. Aşağıdakilerden hangisi yerleşme ve seyahat özgürlüğümüzün kısıtlanacağı durumlardan biri <u>değildir</u>?

A) Suç işlenmesini engellemek
B) Düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek
C) Çevre temizliğini sağlamak
D) Kamu mallarını korumak

30. Zonguldak, Ereğli, Karabük, Batman gibi illerimiz hızla büyüme ve gelişme potansiyeline sahiptir.

Aşağıdakilerden hangisi bu illerin hızla büyüme ve gelişmesinde etkili olmuştur?

A) Deniz turizmine uygun olmaları
B) İşlek, kavşak yollar üzerinde bulunmaları
C) Önemli tarım alanlarına sahip olmaları
D) Maden çıkarılan ve işletilen yerler olmaları

31.

I. Yüz ölçümü
II. Yer şekilleri
III. Bitki örtüsü
IV. İklim özellikleri

Dünya'da ve ülkemizde nüfusun dağılışında yukarıda verilen faktörlerden hangileri <u>daha az</u> etkilidir?

A) I ve II. B) I ve III. C) II ve III. D) II ve IV.

32.

ILGIN

İspanya'da yaşayan dayım her sene olduğu gibi bu yıl da mayıs ayında ülkemize gelerek bizi ziyaret edecek ve sonra birlikte tatil yapacaktık. Koronavirüsten dolayı neredeyse tüm dünyada ve ülkemizde yurt dışına çıkma kısıtlaması uygulanınca dayım Türkiye'ye gelemedi. Hem onu çok özlediğim hem de birlikte tatil yapamayacağım için üzgünüm.

Aşağıdakilerden hangisi Ilgın'ın dayısına uygulanan seyahat kısıtlamasının nedenidir?

A) Dış turizm faaliyetlerini artırmak
B) Uluslararası iletişimi kesmek
C) Salgın hastalıkların yaygınlaşmasını önlemek
D) Kamu mallarını korumak, suç oranını azaltmak

33. **Mehmet:** Kocaeli'nde yaşıyorduk. Marmara depreminden sonra Konya'ya taşındık.
Amine: Suriye'deki iç savaştan kaçıp Türkiye'ye sığındık. Şimdi Gaziantep'te yaşıyoruz.
Leyla: Her yaz mevsimi Urfa'dan Adana'ya pamuk toplama işi için geliriz.

Anlatılan göç olayları ile aşağıda verilen göç çeşitlerini eşleştirirsek hangisi açıkta kalır?

A) Mevsimlik işçi göçü
B) Doğal afet göçü
C) Mübadele göçü
D) Mülteci göçü

34. Ülkemizde tarıma elverişli verimli düzlüklerin bulunduğu yerler yerleşim alanı olarak seçilmiş ve sık nüfuslanmıştır .

Aşağıdakilerden hangisi verimli ovalar üzerine kurulmuş illerimizden biri <u>değildir</u>?

A) Konya B) Adana C) Malatya D) Zonguldak

CEVAP ANAHTARI

ETKİNLİK 1

1- Sık nüfuslu
2- Beşeri faktörler
3- Çatalhöyük
4- Anayasa
5- Tarihi yerler
6- Suç soruşturması
7- Kamu mallarını
8- Gecekondulaşma
9- Mübadele
10- Zorunlu
11- Beyin
12- Yükselti
13- Hizmet
14- Bağımlı nüfus

ETKİNLİK 2

1- D
2- D
3- Y
4- Y
5- Y
6- Y
7- D
8- D
9- Y
10- D
11- Y
12- D
13- D
14- Y
15- D

ETKİNLİK 3

(B) Nüfus sayımı
(K) Göbeklitepe
(D) Doğal faktörler
(I) Çöller
(L) Sıcaklık (Bakı)
(E) Nüfus artış hızı
(A) Nüfus piramitleri
(C) Arı kovanı
(F) TÜİK
(G) Aktif nüfus
(H) Demografi

ETKİNLİK 4

A) Kutuplar, Çöller, Dağlık Alanlar, Bataklıklar

B) Okyanuslar, Bataklıklar, Kurak Bölgeler, Yüksek ve Engebeli Alanlar, Kara ve Deniz Dağılışı

C) Bu bölgeler yüksek ve engebeli arazi olduğu için az nüfuslanmıştır.

D) İklim şartlarının elverişli olması, su kaynaklarının bol olması, verimli topraklara sahip olmaları, ticaret ve göç yolları üzerinde bulunmaları

ETKİNLİK 5

DOĞAL FAKTÖRLER	BEŞERİ FAKTÖRLER
Yerşekilleri	**Turizm**
İklim	Sanayi
Bitki örtüsü	Madencilik
Su kaynakları	Ulaşım
Toprak özellikleri	Kültürel özellikler

ETKİNLİK 6

A) İklim koşullarının uygun olması, denizcilik, turizm ve balıkçılık sayesinde nüfus yoğunluğu fazladır.

B) Yüksek sıcaklıklar ve yağış yetersizliği nedeniyle az nüfusludur.

C) Düşük sıcaklıklar ve uzun süren kışlar yüzünden tenha nüfusludur.

D) Verimli topraklara sahip alanlarda tarımsal nüfus yoğunluğu fazladır.

ETKİNLİK 7

KELİME AVI

İ	S	E	R	Ö	Y	E	Ş	E	T	N	E	M
D	M	M	Ü	L	T	E	C	İ	T	Ü	K	İ
E	O	E	Y	A	L	U	E	T	Ü	A	A	K
R	R	Ğ	A	İ	P	L	R	B	İ	K	K	İ
Ö	S	E	U	R	A	P	A	İ	K	A	T	N
Y	İ	V	S	A	K	O	T	R	A	T	İ	C
E	N	E	G	E	N	T	O	P	P	İ	F	İ
Ş	U	L	U	B	N	A	T	S	İ	F	N	M
E	S	E	L	G	Ç	E	D	O	A	N	Ü	A
E	L	A	Ç	Ö	Ö	G	N	O	T	U	F	H
N	A	İ	M	L	L	Ç	Ö	L	L	F	U	M
E	M	İ	N	A	L	İ	S	A	K	U	S	U
N	N	Ü	F	U	S	S	A	Y	I	M	I	T

1. İstanbul
2. TÜİK
3. Toplu
4. Göç
5. Doğu Anadolu
6. İkinci Mahmut
7. Aktif Nüfus
8. Mülteci
9. Nüfus Sayımı
10. Menteşe Yöresi

ETKİNLİK 8

1. Genç nüfus oranı **fazladır.**
2. İşsizlik oranı **fazladır.**
3. Ortalama yaşam süresi **kısadır.**
4. Ülkenin kalkınma hızı **yavaştır.**
5. Nüfus artış hızı **fazladır.**
6. Kişi başına düşen gelir **yüksektir**.
7. Yaşlı nüfus oranı **fazladır**.
8. Doğum oranı **azdır.**
9. Aktif nüfus oranı **fazladır.**
10. Nüfus artış hızı **azdır.**

ETKİNLİK 9

	Nüfus Artışının Sonuçları	Olumlu Sonuçları	Olumsuz Sonuçları
1.	Tasarruflar azalır, tüketim artar.		X
2.	Mal ve hizmetlere talep artar.	X	
3.	Kalkınma hızı düşer.		X
4.	Yeni endüstri dalları doğar.	X	
5.	İhracat azalır.		X
6.	İşsizlik artar.		X
7.	Vergi gelirleri artar.	X	
8.	Üretim artar.	X	
9.	Kişi başına düşen milli gelir azalır.		X
10.	İç ve dış göçler artar.		X

ETKİNLİK 10

1. **Seyrek nüfuslu, dağlık ve engebeli olması.**
2. Sık nüfuslu, sanayi ve ticaret gelişmiş
3. Sık nüfuslu, tarım ve ticaret gelişmiş
4. Sık nüfuslu, tarım ve ticaret gelişmiş
5. Seyrek nüfuslu, dağlık ve engebeli olması
6. Sık nüfuslu, tarım, ticaret ve sanayi gelişmiş
7. Seyrek nüfuslu, yüksek ve toprakları verimsiz
8. Seyrek nüfuslu, yağış azlığı ve kuraklık
9. Seyrek nüfuslu, dağlık ve engebeli olması
10. Sık nüfuslu, iklim uygun, tarım, sanayi ve ticaret gelişmiş

ETKİNLİK 11

1- Doğum oranı yüksektir. Bağımlı nüfus fazladır.
2- Ortama yaşam süresi gelişmiş ülkelere göre kısadır.
3- Gelişmekte olan bir ülke piramididir.
4- Kişi başına düşen milli gelir düşüktür.
5- Kadın – erkek nüfusu hemen hemen birbirine yakındır.

ETKİNLİK 12

	Göçlerin Nedenleri ve Sonuçları	Nedenleri	Sonuçları
1.	Nüfus artış hızının fazla olması	X	
2.	Gecekondulaşmanın artması		X
3.	Fabrikaların kent içinde kalması		X
4.	Kırsal kesimde sağlık ve eğitim hizmetlerinin yetersizliği	X	
5.	Deprem, sel, çığ ve heyelan gibi afetlerin görülmesi	X	
6.	Kentlerde ulaşım ve alt yapı hizmetlerinin yetersiz kalması		X
7.	Savaş ve iç karışıklıkların artması	X	
8.	Tarımda makine kullanımının artması	X	
9.	İşçi ücretlerinin ucuzlaması		X
10.	Şehir yaşamına uyum zorluğu		X

ETKİNLİK 13

A- Hava Kirliliği
B- Çevre Kirliliği
C- Kültürel Çatışma
D- Çarpık Kentleşme
E- Tarımsal Üretimin Azalması

ETKİNLİK 14

A) Tarihi eser alanı olduğu için seyahat edilebilir ama bu alana yerleşilemez.
B) Kapadokya'nın bulunduğu alan milli park sınırları içinde kaldığı için seyahat edilebilir ama bu alana yerleşilemez.
C) Amasya şehrimize hem seyahat edilebilir hem de yerleşebiliriz.
D) Antalya şehrimize hem seyahat edilebilir hem de yerleşebiliriz.

ETKİNLİK 15

BULMACA

SOLDAN SAĞA:

1. İKLİM
2. GÖÇ
3. BAĞIMLI NÜFUS
4. BEYİN GÖÇÜ
5. DEMOGFRAFİ
6. PAMUKKALE
7. YER ŞEKİLLERİ

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

8. TÜİK
9. ÇATALHÖYÜK
10. MEVSİMLİK GÖÇ
11. NÜFUS YOĞUNLUĞU
12. NÜFUS
13. SANAYİ
14. MARMARA

ETKİNLİK 16

1- B
2- C
3- D
4- A

TEST

1. B
2. D
3. B
4. B
5. C
6. D
7. D
8. A
9. B
10. B
11. C
12. A
13. C
14. D
15. D
16. C
17. B
18. A
19. A
20. C
21. C
22. C
23. B
24. B
25. A
26. D
27. C
28. C
29. C
30. D
31. B
32. C
33. C
34. D

meb.gov.tr